

**ОШ „ СТАРИ ГРАД“
Ужице**

ГЕОГРАФИЈА

Школски програм предмета географија за 6. разред

за период 2018-2022.године

Одељења: **6-1,2,3,4**

Наставници:

Гордана Шишић

Сања Јовановић

Напомена: Све евентуалне корекције програма наставе и учења географије биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Циљеви основног образовања и васпитања

ЗОСОВ

Члан 21.

Основни циљеви основног образовања и васпитања јесу:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Уџбеници, приручници, наставни материјали: Географија, уџбеник за пети разред основне школе, Клет
 ., школски атлас, глобус, зидне карте, енциклопедије, подаци са интернета

РЕДНИ БРОЈ	ОБЛАСТ/ТЕМА	Број часова			Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди (чијем ће се остварити посветити посебна пажња у д
		обрада	Остали облици	свега					
1.	Друштво и географија	1	2	3	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке: природни прираштај, густина насељености, наталитет и морталитет..прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; и др.	<i>Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</i>	-компетенција за учење -естетичка компетенција -комуникација -предузимљивост и оријентација ка предузетништву -решавање проблема -сарадња	– успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса;	ГЕ1.3.1.. познаје основне појмове становништву и насељима и уочава просторни распоред.
2.	Географска карта	8	5	13	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке: природни прираштај, густина насељености, наталитет и морталитет..прво	<i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих</i>	-компетенција за учење -естетичка компетенција -комуникација -одговоран однос према околини -предузимљивост и оријентација ка предузетништву	– одређује математичко-географски положај на Земљи; – анализира, чита и тумачи	ГЕ1.1.1. разуме појам оријентације и начине оријентисања ГЕ1.1.2. наводи и описује начине Земљине површине (глобус и географска карта) ГЕ1.1.3. препознаје и чита географске допунске елементе карте ГЕ2.1.1. одређује стране света у географској карти ГЕ2.1.2. одређује положај места и објеката у географској карти

					теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; и др.	<i>часова</i>	-рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња -дигитална компетанција	општегеографске и тематске карте; - оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе;	ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава чињенице – објекте, појаве, процесе који су представљени моделом, симболима, графиком, табелом и шемом ГЕ2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима (бојама, знацима ...), графиком, табелом и шемом ГЕ3.1.1. на основу анализе географских доноси закључке о просторним (просторним) и каузалним везама географских објеката, појава, процеса и односа
3.	Становништво	6	5	11	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење љр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке: природни прираштај, густина насељености, наталитет и морталитет..прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; и др.	<i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</i>	-компетенција за учење -одговорно учење у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -одговоран однос према здрављу -рад са подацима и информацијама -сарадња -дигитална компетенција	- доводи у везу размештај светског становништва с природним карактеристикама простора; - анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; - анализира различита обележја светског становни	ГЕ1.3.1. познаје основне појмове становништва и насељима и уочава просторни распоред. ГЕ2.3.1. разликује и објашњава карактеристике становништва (природно и механичко) структуре становништва ГЕ2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима (бојама, знацима ...), графиком, табелом и шемом ГЕ3.3.1. објашњава утицај природних друштвених фактора на развој становништва и насеља

								штва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група;	
4.	Насеља	4	4	8	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке: природни прираштај, густина насељености, наталитет и морталитет. прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; и др.	<i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</i>	-компетенција за учење -естетичка компетенција -комуникација -одговоран однос према околини -одговоран однос према здрављу -предузимљивост и оријентација ка предузетништву -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња -дигитална компетанција	– анализира географски положај насеља; – објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима;	ГЕ1.3.1. познаје основне појмове становништва и насељима и уочава просторни распоред 2.3.1. различитих облика кретања становништва (механичко) и структуре становништва (механичко) и структуре становништва (механичко) и структуре становништва (механичко) ГЕ2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картограмима, изражајним средствима (бојама, знацима ...), графиком, табелом и др. ГЕ3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој становништва и насеља
5.	Привреда	5	4	9	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:	<i>Формативно,</i>		помоћу географских	ГЕ1.3.2. дефинише појам привредних

					Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; и др.		и информацијама -решавање проблема -сарадња -дигитална компетанција	света;	
7.	Географија Европе	8	10	18	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке: природни прираштај, густина насељености, наталитет и морталитет..прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; и др.	<i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</i>	-компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња -дигитална компетанција	– објасни како се издвајају географске регије; илуструје помоћу карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе.	ГЕ1.4.1. препознаје основне прир друштвене одлике наше државе ГЕ.2.4.2. описује природне и дру континента и наводи њихове гео регије ГЕ2.1.1. одређује стране света у п географској карти ГЕ2.1.2. одређује положај места и географској карти ГЕ2.1.4. приказује понуђене геогр податке: на некој карти, картогр изражајним средствима (бојама, простим геометријским знацима, знацима ...), графиком, табелом и ГЕ3.4.2. објашњава географске в и каузалне, директне и индирект законитости (опште и посебне) у да издвоји географске регије ГЕ3.1.1. на основу анализе геогра доноси закључке о просторним (п и каузалним везама географских објеката, појава, процеса и однос
	Укупно	37	35	72					

Пројектни задатак реализоваће се у области/теми Географија Европе.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика

Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању: 34/2019-177

Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања прог	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама: – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор -	Свакодневно бележење током године
		Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	- Комисија ученика и наставница	Учесталост јављања на часу по месецима	Пресек стања на полугодишту (сваких 16 часова)
		Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	- Усмено одговарање	Свеобухватност одговора Хронолошка и појмовна прецизност Сналажење на карти Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању	По потреби, бар једном у полугодишту
			- Редовност доношења домаћег - Ученици воде евиденцију	За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник За редовно доношење домаћег задатка-5	Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечје
			Квиз на кахуу, или други он-лајн квиз	Првопласирани +5 Другопласирани ++ Трећепласирани +	По једном у полугодишту
			Прегледање свески	Уредност Све забележено са часова	На крају наставне године
	- Писане провере Ученици дају	Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4	Након сваке теме (4 провере које се раде цео час - по две у полугодишту и		

рама пред мета ;	радних задатака.	Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	самопроцену оцене	85-100%-5	бар две провере до 15 минута-једна у првом и једна у другом полугодишту)
		Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, табела...)	По потреби
			- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Прва три пара која прва ураде задатак добијају +5 Сви парови који ураде задатак добијају + Парови који не раде задато на часу добијају -	По потреби
			- Сналажење на карти	За показаних 5 појмова за један минут - оцена 5 За 4 -4 3-3 2-2 1-1	На крају школске године
Ан ажо вањ е учен ика у наст ави	одговора н однос према раду, поставље ним задацима, и исказано интересова ње и мотиваци ју за учење и напредова ње. активно учествова ње у настави, сарадњу са другима	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5)	Вођење евиденције од стране наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) -Учешћу на такмичењима -Посета културно-историјским институцијама и догађајима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноа, ППТ, различитих врста излагања	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано	-Пресек стања по тромесечјима
		– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. (4)		-Учесталост јављања и активност по месецима	
		– показује делимични степен активности и ангажовања (3)		-Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада	
		– показује мањи степен активности и ангажовања.(2)		-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)	
		– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)		-Спреман је да помогне другима -Иницијатива и квалитет продукта	

--	--	--	--	--	--